

فقدان گفتمان درون خانه‌ای

کمرنگ شدن زمان گفتوگو در زیر سقف

در خانواده که اولین مکان و آموزشگاه یادگیری و جامعه‌پذیری است، وجود ندارد یا در صورت وجود بسیار کم و اندک است

شهرنادر | گاهی اوقات معنی خاصی از پدر مهم است و به بهیچ‌کس از حضور و اهمیت حضورشان غافل می‌شویم. مثل نفس کشیدن یا مثل زمان. به‌عبارت‌فکر اگر چه پدیده این که زمان خود را چگونه صرف می‌کنیم ممکن است چند مرمی باشد؛ یا نانه حال فکر کرد باید همان طوری که زمان فراغت‌مان کار یا زمان استراحت داریم، به زمان گفتوگو هم نیازمندیم؟ ممکن است یا خود گویند اصلاً مگر در طول روزی بارها با همکار و دوست و آشنا حرف نمی‌زنیم، پس دیگر زمان گفتوگو چه معنی دارد؟ شاید هم باید خود گویند صبح با هم صرف زود و کفعم که مثلا تخم‌پختن نداریم و پوشک حتما موقع برگشتن به منزل پتیر بگیریم، یا گفته‌اند که ماشین خراب شده و شب در بر تر به منزل می‌رسید و لابد همه این حرف‌ها را هم باید گذاشت به پای زمان گفتوگو! اما واقعیت این است که زمان گفتوگو چیزی فراتر از این حرف‌هاست. یک جامعه‌شناس درباره مفهوم زمان می‌گوید: «ما زمان را در ارتباط با افراد و تاریخ زندگی آنها در کم می‌کنیم و تاریخ زندگی هر فرد را به عنوان آن انسان که در خلاصرت نمی‌گیرد، بلکه در ارتباط با استغناء است که در آن زندگی می‌کند. استغناء از زمان برای مردان شاغل در روزهای تعطیل که همه سال‌ها درای زمان‌های یکسان نیستند، نداشتن مدیریت مناسب، خانه نداشتن، انتقال فرهنگی والدین به فرزندان نداشتن تعطیل در آن نداشتن استراحت و وقت فراغت»

۱- زندگی آری زمانی و شلوغی‌های محیط اجتماعی
 ۲- گرفتاری فکری اعضای خانواده، دو شغل بودن، اکثر مردان و زنان و مشکلات شغلی
 ۳- گرفتاری‌های زن و مردان شاغل در روزهای تعطیل که همه سال‌ها درای زمان‌های یکسان نیستند، نداشتن مدیریت مناسب، خانه نداشتن، انتقال فرهنگی والدین به فرزندان نداشتن استراحت و وقت فراغت
 ۴- حضور همسرند برای گذران زندگی کار کنند
 ۵- نداشتن مدیریت مناسب، خانه نداشتن، انتقال فرهنگی والدین به فرزندان نداشتن تعطیل در آن نداشتن استراحت و وقت فراغت
 ۶- نداشتن وقت فراغت
 ۷- نبود یا کم رنگ شدن عشق و تفاهم در زندگی زوجین
 ۸- دخالت‌هایی بی‌جا خانواده‌های زوجین
 ۹- از بین رفتن نقاط مشترک زوجین

انسان می‌تواند زمانی برای موسیقی، شاعری، اندیشیدن و مطالعه داشته باشد. آشنایی دیگر می‌تواند زمان داووسند، باقی‌مانده کارهای فنی و پدر برخوردی از اکثر دوستان ایرانی‌ام برپست بر به صورت غیر مستقیم می‌پرسیم. حتی که نفر نبود، برای توضیح دهه که والدینش زمانی را گفتوگو نگذاشتند. همچنین از همان ایم نسبت به زندگی خانگی فریبی‌ها حساس و علاقه‌مند شدم چه به‌خصوص بر پیشانی‌های غیر مستقیم و چه به‌صورت مشاهده سعی کردم وجود، استراحت‌ها و محتوای این زمان را از سوز لفراد آن دینار جوینا شوم، متوجه شدم اکثر روزها به‌عنوان کار روزانه بازر کلفتری برای فراموشی یاد که منزل هنگام نوشتن یک کتاب قهوه گراش کار روزانه خود را به‌همدیگر گفته

و سپس مسائل مختلف مطرح و پیرامون آنها می‌کنند. کار منانان اداره می‌زنم زمانی را از کار دست کشیده و به گفتوگو می‌پردازند این زمان نیست، «استراحت‌ها» که چند دقیقه‌ای بیش نیست، معروف و شناخته‌شده به نام نشان دادند که زمان بخت و گفتوگو از کارهای غای و همیشگی

ما زمان‌ها را در ارتباط با افراد و تاریخ زندگی آنها در کم می‌کنیم و تاریخ زندگی هر فرد را به عنوان آن زندگی می‌کنیم و تاریخ زندگی هر فرد را به عنوان آن انسان که در خلاصرت نمی‌گیرد، بلکه در ارتباط با استغناء است که در آن زندگی می‌کند.

فصله بین خیلی چیزهای دیگر در مقایسه ایران با کشورهای غربی وجود دارد. این است که به‌عنوان کمبود مطالعه در ایران، گفتوگو در خانواده که اولین مکان و آموزشگاه یادگیری و جامعه‌پذیری است، وجود ندارد یا در صورت وجود، بسیار کم و اندک است. وقتی در خانواده چنین است دیگر چه انتظاری می‌توان از گفتوگو بی‌بخش‌های مختلف جامعه‌ز جمله بین مردم و مسئولان کشور داشت؟

در ایران ما خانواده‌ای نداریم که سینما بروند و بعد از دیدن فیلم ببینند در یک جایی و هر مرد و فیلم صحبت کنند. اعضای خانواده‌ای که برنامه تلویزیونی را ببینند و بعد ببینند در بارش تجزیه و تحلیل کنند، درباره برنامه حرف بزنند و پیام سریال یا فیلم را بررسی کنند، نهایتش این است که می‌گویند خوب و فکینگ بود و خراج از این چیز دیگری برای گفتن ندارند. بنابراین متأسفانه پژوهش من در ارتباط با خانواده‌های تهرانی نشان داده که گفتوگو در خانواده‌ای کم است یا حتی می‌توان گفت که اصلاً گفتوگو وجود ندارد.

اما آیا ما محکوم به کمبود زمان مطالعه و کمبود زمان گفتوگو در خانواده هستیم؟ پاسخ منفی است. مامی‌توانیم این زمان‌ها را خلق کنیم. زیرا این گونه اعمال رفتارها را نه غربی‌ها همیشه داشته‌اند و نه ما همیشه قادر آن بودیم. کمتر مدتی می‌گوید: دوران خوشحالی را ما در جامعه خود، کارنامه گذشته‌مان داریم. این نوع رفتارها کنش‌های لایناتیک باید تالیث کنیم که زمان گفتوگو را جزو زمان‌های جامعه قرار بدهیم. برای این کار محرک زمان گفتوگو، زمان مطالعه است که به‌عنوان یک تفکر و گفتوگو ورق خواهد داشت. برای مطالعه، وجود منابع مختلف مانند روزنامه، مجله و کتاب از رانقت‌میر ضروری و الزامی است.

کسری که منبع اطلاعاتی فراوانی داشته باشد، حتماً زمان مطالعه در آن جامعه پیدا خواهد آمد و به‌دلیل آن حتماً زمان گفتوگو در جامعه روح جالبه‌ای یافت. چنین جامعه‌ای بقینا سبب سیر و تفریح و توسعه‌یابد را برصفت خواهد بیود. زیرا با گفتوگو و براحتی می‌توان خیلی از موضوعات از سر راه خود برداشت. در این جامعه علاوه بر حرف‌های مفید برای مطرح کردن خودداشت و زمان گفتوگو دیگر نکته‌های بود.

اما در همین رابطه سیدمحمدحسن علی‌پس، مدیر رئیس انجمن مددکاری اجتماعی ایران در ارتباط با زمان مطالعه، روزنامه، مجله، کتاب و است. این است که در این دوران ارتباط تکنولوژی وجود دارد.

این است که رسانه‌های اجتماعی است که برای گفتوگو، غیر از عادت به گفتوگو داشته می‌باشند. مطلقاً برای گفتوگو وجود نداشته باشد، به‌عبارت‌دیگر وقتی در جامعه‌ای مطالعه، جاسگاه خوبی نداشته باشد، زمان گفتوگو نیز نمی‌تواند خیلی مطرح شود و در صورت طرح شدن، فرام یابد. چرا که گفتوگو فاقد تا بعد از مطالعه فراهم می‌شود یا با روایت دیگر، مطالعه است که می‌تواند گفتوگو را باب کرده و هدایت کند. در همین رابطه خبرنگاری در ایم پی‌کی از نمایشگاه‌های کتاب (در دیپشفت ۱۳۷۷) ضمن مقایسه بین کشورها گفت: «از تلویزیون مطرح می‌کردی گفت که مصرف سالانه کاغذ روزنامه، مجله، کتاب و برای هر فرد ایرانی ۸۰ گرم است و برای آلمانی‌ها ۱۸۰ کیلوگرم است. به همین نسبت می‌باید بین مطالعه و سپس زمان گفتوگو در این دو جامعه فاصله باشد و به همین ترتیب است»

آیین زندگی

چراغ‌ها رابطه‌تاریکند بیاید با هم حرف بزنیم

امروزه با شرایطی که کودکان دایماً با لبتاب کار می‌کنند، با مشغول مطالعه و انجام تکالیفشان هستند، پدر و مادر بیرون از خانه مشغول کارند و کار و ارتباطات زیاد، چندین ساعت، گفته‌گو و ارتباط بین اعضا خانواده در حال کمرنگ شدن است. یکی از اصول مهم خانواده سالم، ارتباطات (گفتوگو) است و خانواده‌ای که اعضای آن با یکدیگر صحبت می‌کنند، سه هم نزدیکترند و همیشه با هم می‌مانند.

آنچه که امروز معمول است:
 مادر خسته است، پدر خسته است، بچه‌ها همگی مشغول کار خود هستند، هیچ‌کس صحبت نمی‌کند، به جایی آن از طریق توئیتر، ایمیل و پیامک و یکدیگر پیام می‌زنیم. چه اتفاقی برای روش‌های سنتی قدیم‌ها افتاد؟ گفتوگو یک عنصر اساسی در عملکرد سالم و مثبت هر گروهی از مردم است. در یک خانواده گفتوگو در روابط بین زوجین، بین والدین و فرزندان و بین خود فرزندان بسیار مهم است. البته ارتباط چیزی بیشتر از حرف‌زدن است چیزی مانند تبادل ایده‌ها، نشان دادن عواطف و احترام گذاشتن به یکدیگر است. مکالمه و گفتوگو تنها تین حالات یا کلمات نیست، بلکه شامل گوش دادن و توجه کردن به یکدیگر به‌صورت فعل و مثبت است و گفتوگو و ارتباط شامل ابعاد زیادی است. تبادل و عده‌ها غذا یا یکدیگر سرزمین، کنار هم بنشینند و گفتوگوهای سرگرم‌کننده که همگی راه‌های موثری برای بهبود روابط است.

گفتوگو با بچه‌ها:
 ارتباط درون خانواده باید همواره واضح، مستقیم، مثبت و تأثیرگذار باشد. روش‌های که والدین با بچه‌هایشان از ارتباط برقرار می‌کنند براساس سنجش‌شان تغییر می‌کنند. روش بیان و ارتباطات بصری که هنگام ارتباط کودک و نوزاد استفاده می‌شود، به‌طور مشخص متفاوت از روشی است که موقع صحبت با یک نوجوان استفاده می‌شود. در سنین مختلف نیازهای پسر یا دختر که شما متفاوت‌اند، برای مثال یک نوزاد و یک کودک احتیاج به وقت قلب و در آغوش گرفتن دارد، در سنین ۵ تا ۱۰ سالگی وی نیاز دارد که حرف‌های شنیده شود و پاسخ‌های بسیاری از چراها و چگونگی‌های فراوانی را بپاید. در سنین ۱۰ تا ۱۵ سالگی نیاز دارد تا درباره امور روزانه‌اش از وسایل و به‌علاوه موفقیت‌هایش تشویق شود. طرف دیگر نوجوانان نیز دارند تا احساس راحتی کنند و در کشودن تا بتوانند به والدینشان اعتماد کنند.

ارتباط با کودکان:

یک نوزاد نسبت به تن و بلندی صدای مادر حساس‌تر است، او ممکن است به محض شنیدن صدای مادر (پس او است) مادرش شروع به گریه کند که این در واقع بیشتر پاسخ به تن مادر است تا صدای مادر. به همین دلیل والدین باید مراقب تن و شدت صداشان موقع صحبت کردن باشند.

والدین از طریق زیست و حالت بدن نیز ارتباط برقرار می‌کنند. نوزادان کودکان نیاز دارند تا در کنار پدر و مادر باشند. چرا که آنان در این حالت احساس عشق و ایمنی می‌کنند، در آغوش گرفتن و تویز کردن، آگاهی است که به وسیله آن می‌تواند کودک ارتباط قوی‌تری با والدین خود داشته باشد. در سنین ۱ تا ۳ سالگی کودک نیاز دارد تا در کنار والدین خود به دوستان فرزندانشان ملاقات کند و والدین باید می‌تواند که با والدین خود ارتباط مانند این برقرار کنند. آموزش دهند، یک مثال آن این است که با خواندن شعر از کودکان بخوانیم برقرارتان از این روش استفاده می‌کنند و از نوسان استفاده می‌کنند تا فرزندانشان از این روش مفید خواهد بود چرا که کمک می‌کند تا کودک با کلمات مستور و قوی‌تر در قالب سرگرمی یاد بگیرند و به خاطر بسیار آموزش‌گرددند.

کودکان پیش از تولد:

کودگانی که در سنین مدرسه به‌بیشتر وقت خود را در مدرسه می‌گذرانند در خانه، سپس چندتا می‌خواهند یا ارتباط برقرار کنند، مجبور خواهند بود که برسر آن وقت بگذارند و تلاش کنند که اوقات مناسبی را کنار هم بگذرانند. کودکان شام‌خواری در سه مدرسه هستند. دوست‌داران که مانند میزبانان در صحبت‌شود، پس بهتر است که تن صدای خود را موقع صحبت کردن با آن عوض کنند. یک کلید مهم‌تر در ارتباط و گفتوگو با آنان، این است که وقتی به وقتی مستقیم صحبت کنید و سوالات با نظر دادن هر چه روشی و جزئیات زندگی آن در مدرسه و خانه مطرح شود، باید گفتوگو در این مرحله نسبت به صدای شما مانند دور مستقیم خیلی مناسب نیست. بلکه به‌محتوای پیام شما در آن زمان با نظر در موانع را حتی، همیشه با قطعیت مطمئن نظر احساسی خود را کنترل کنید و هنگامی که به آنان اعتراض می‌کنید مثبت و قانع‌کننده باشید.

- ۱- دلایل فقدان یا کاستی ارتباط در خانواده:
- ۱- زندگی آری زمانی و شلوغی‌های محیط اجتماعی
- ۲- گرفتاری فکری اعضای خانواده، دو شغل بودن، اکثر مردان و زنان و مشکلات شغلی
- ۳- گرفتاری‌های زن و مردان شاغل در روزهای تعطیل که همه سال‌ها درای زمان‌های یکسان نیستند، نداشتن مدیریت مناسب، خانه نداشتن، انتقال فرهنگی والدین به فرزندان نداشتن استراحت و وقت فراغت
- ۴- حضور همسرند برای گذران زندگی کار کنند
- ۵- نداشتن مدیریت مناسب، خانه نداشتن، انتقال فرهنگی والدین به فرزندان نداشتن تعطیل در آن نداشتن استراحت و وقت فراغت
- ۶- نداشتن وقت فراغت
- ۷- نبود یا کم رنگ شدن عشق و تفاهم در زندگی زوجین
- ۸- دخالت‌هایی بی‌جا خانواده‌های زوجین
- ۹- از بین رفتن نقاط مشترک زوجین
- ۱۰- دلایل اقتصادی و فشارهای مالی در خانواده‌ها
- ۱۱- راجه ایجاد تعامل و گفتوگو در خانواده:
- ۱- وجود آرزو عشق و ایمان و تفاهم بین زوجین
- ۲- مشورت با مشاوران مجرب
- ۳- وجود آرزو ارتباط عاطفی بین اعضای خانواده
- ۴- تنظیم برنامه‌های فراغت‌یاب‌ها
- ۵- استراحت و اوقات فراغت بیشتر برای زوجین
- ۶- ایجاد فضای نشاط و آرام و انجام بعضی کارهای خاص یا شایسته‌ها
- ۷- کارهای انجام‌دهید که در وقت فراغت آن لذت می‌برد.
- ۸- برای تشویق همدیگر نشست‌دو نفره داشته‌باشید، همه‌ها به تشویق نیاز داریم، یکی از کارهایی که زوجین می‌توانند انجام بدهند این است که در گذر زندگی پشتیبانی و حمایت خود را

بهرسود مطرح کنید. در کنار دوستان و آشنایان باشد و از توصیه‌های دینی، پزشکی و اخلاقی آنها استفاده کنید.